

Kaitan antara celik bahasa ibunda, basmi kemiskinan

DE 18/10/2011 2

Sherell Ann Jeffrey

KOTA KINABALU: Celik bahasa ibunda dalam kalangan anak-anak pribumi penting kerana ia mempunyai hubung kait dengan pembasmian kemiskinan.

Naib Canselor Universiti Malaysia Sabah (UMS), Prof. Datuk Seri Panglima Dr Kamaruzaman Ampon berkata demikian semasa pelancaran bengkel lima hari mengenai Perisian Kerja Luar 2011, pada Isnin.

Ucapan beliau dibacakan Pengarah Penyelidikan dan Inovasi UMS, Dr. Felix Tongkul.

"Kajian di seluruh dunia menunjukkan apabila kanak-kanak belajar membaca dalam bahasa ibunda mereka pada peringkat umur awal, mereka kemudiannya boleh beralih dengan mudah ke bahasa kebangsaan, walaupun sekiranya bahasa kebangsaan itu amat berbeza daripada bahasa natif mereka seperti Inggeris, Sepanyol atau Perancis.

"Ini kerana kefahaman konsepsi dan kefasihan mereka boleh dikembangkan secara sempurna dalam bahasa ibunda mereka, yang membawa kepada kefasihan bahasa berganda, yang kemudiannya membawa, kepada standard pendidikan lebih tinggi serta peluang yang lebih besar untuk pendidikan tertiar.

"Orang-orang asal yang berpendidikan ini kemudian boleh memajukan masyarakat serta memimpin kerajaan. Dengan itu, celik bahasa ibunda dalam kalangan kanak-kanak mempunyai hubung kait rapat dengan pembasmian kemiskinan," kata Kamaruzaman.

Beliau menegaskan, setiap orang mempunyai peranan dalam perkara ini dengan ibu bapa memainkan peranan paling penting dengan bercakap dalam dengan anak-anak mereka menggunakan bahasa ibunda mereka.

NGO dan persatuan kebudayaan juga harus menggalakkan bahasa ibunda mereka melalui penerbitan bahan yang betul daripada segi

TONGKUL (kiri) dan McKaughan (kanan) menandatangani Surat Hasrat pada pelancaran bengkel itu.

fonologinya dan mengenai percakapan bahawa mereka secara aktif.

Mengulas mengenai bengkel itu, Kamaruzaman melahirkan harapan agar para peserta mendapat faedah daripadanya.

"Adalah menjadi harapan kita peserta bengkel ini akan belajar untuk menggunakan perisian kerja luar sebagai alat bagi penyusunan kamus dan juga untuk penyimpanan data etnografi, dengan tujuan mendokumentasikan warisan budaya mereka serta menyediakan lebih banyak bahan celik bahasa dalam bahasa ibunda mereka.

"Terdapat pelbagai bentuk kamus yang boleh disusun, daripada buku frasa mudah, hingga kepada kamus standard, kepada kamus khusus seperti kamus kebudayaan, kamus botani, kamus perubatan dan lain-lain yang memfokus kepada pengetahuan tradisional.

"Diharapkan bengkel ini dapat memberi inspirasi kepada para peserta untuk pergi lebih jauh bukan setakat penyusunan kamus malah sehingga menghasilkan penulisan dalam bahasa mereka serta menubuhkan satu badan sastera penulisan untuk memastikan kemanapan bahasa ibunda untuk generasi

akan datang," kata Kamaruzaman.

Bengkel itu adalah yang kedua dengan yang pertama diadakan pada 2007 di sini, anjuran Pusat bagi Penggalakan Pengetahuan dan Ilmu Bahasa (PPIB) UMS, Summer Institute of Linguistics (SIL) International Malaysia, Kerusi Kadazandusun dan Persatuan Penyelidikan Kaedah Campur Malaysia.

Bengkel itu bertujuan menjalin kerjasama rapat melalui penyelidikan bersama, syarahan, penerbitan antarabangsa, pendidikan bahasa ibunda peringkat awal kanak-kanak dan latihan akademik yang lain.

Surat Hasrat antara PPIB dan SIL International dimeterai semasa pelancaran bengkel itu untuk menegaskan jalinan hubungan tersebut.

"Tidak lama lagi, kita merancang untuk mengukuhkan lagi hubungan ini melalui Memorandum Persefahaman," kata Kamaruzaman.

Turut hadir ialah konsultan SIL International Dr Howard KcKaughan, Dekan PPIB Dar Ismail Ali, presiden Penyelidikan Kaedah Campur, Dr Ahmad Tarmizi dan pemegang Kerusi Kadazandusun di UMS, Dr Jacqueline Pugh-Kitingan.